

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΛΕΓΟΜΕΝΟΥ ΧΑΜΣΙΝ.

ΟΔΕΥΩΝ ἀπὸ Σουές εἰς Κάϊρον, —λέγει ὁ Ruppel, —παρετήρησα ἐν ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιοπεριέργα μετεωρολογικὰ φαινόμενα. Τὸ 1822, Μαΐου 21ην, ἑπτὰ ἕρας μακρὰν τοῦ Καΐρου, εἰς τὴν ἔρημον εὐρισκομένους, κατέλαβεν ἡμᾶς εἰς τῶν σφοδρῶν ἐκείνων μεσημβρινῶν ἀνέμων, περὶ τῶν ὁποίων διηγήθησαν τινὲς τόσα ἐξάισια καὶ ἀπίστευτα*. Κατὰ μὲν τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἔπνεεν αὔρα ἐκ τοῦ βορειανατολικοῦ· μικρὸν δὲ ὄψοῦ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἤρχισε νὰ πνέη δυνατὸς μεσημβρινοανατολικὸς ἄνεμος, ὅστις βαθμηδὸν αὐξάνων κατήνησεν ἐπὶ τέλους σφοδρότατος. Κονιορτοῦ νέφη ἐπλήρουν ἅπασαν τὴν ἀτμοσφαῖραν, ὥστε καὶ πεντήκοντα μόνον βήματα μακρὰν δὲν ἠμπορούσαμεν τίποτε νὰ διακρίνωμεν, οὐδὲ κάμῃλον. Ἐν τῷ μεταξῷ, ἤκούαμεν κατ' ὄλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς θόρυβόν τινα ὅμοιον τριζήματος ἢ κρότου, τὸν ὁποῖον ὑπελάμβανα ὡς προερχόμενον ἐκ τῆς ἄμμου, ἣτις τόσον ὀρηκτικῶς ἐβρίπτετο τῆδε κάκεισε ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἡ πρὸς τὸν ἄνεμον ἐπιφάνεια τοῦ σώματος ἦτο πολὺ μᾶλλον παρὰ τὸ σύνηδες πεπυρωμένη, ἐδοκιμάζαμεν δὲ ὀξύν τινα πόνον, ὡς νὰ μᾶς ἐκέντουν λεπταὶ βελόναι. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισα ὅτι τὸ δριμύ αἰσθημα προήρχετο ἀπὸ τὰ λεπτὰ τῆς ἄμμου μόρια, τὰ ὠθούμενα ὑπὸ τῆς ἀνεμοζάλης κατὰ τῆς ἐκτεθειμένης ἐπιφανείας τοῦ σώματος. Θύλων δὲ νὰ ἐξακριβώσω τὸ μέγεθος τῶν μορίων, ἐζήτησα νὰ πιάσω μερικὰ εἰς ἐν φέσιον· ἀλλὰ μὲ πολλὴν ἀπορίαν μου ἴδα ὅτι δὲν ἐπέτυχα νὰ πιάσω οὔτε ἐν τούτῳ μ' ἔκαμε νὰ ἐνοήσω ὅτι ἡ ὀξεῖα κέντησις δὲν προήρχετο ἀπὸ τὰ μορίδια τῆς ἄμμου, ἀλλ' ἀπὸ δύναμιν ἀόρατον, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνάμην ἄλλο τι νὰ ὑποθέσω εἰμὴ ἠλεκτρικὸν ῥευστόν. Μετὰ δὲ τὴν εἰκασίαν ταύτην ἤρχισα νὰ θεωρῶ προσηκτικώτερον τὰ περίξ μου φαινόμενα. Παρετήρησα ὅτι ὄλων ἡμῶν αἱ τρίχες ἦσαν ὀλίγον τι ἀνωρθωμέναι, καὶ ὅτι πρὸς τὰ ἄκρα καὶ τοὺς ἄρμούς ἦτον ἡ αἰσθησις τοῦ κεντήματος ζωηρότερα, ὡς νὰ ἠλεκτρίζετο τις ἐπὶ μεμονωμένης ἑδρας. Διὰ νὰ πληροφορηθῶ ὅτι τὸ ἀλγεινὸν αἰσθημα δὲν προήρχετο ἀπὸ λίθου ἢ ἄμμου μορίδια, ἐξέτεινα κατὰ τοῦ ἀνέμου ἐν κομμάτιον χαρτίου, ὥστε καὶ τὸ λεπτότατον τοῦ κονιορτοῦ μόριον ἔπρεπε νὰ φωραθῇ, εἴτε ἀπὸ τὸν ὀφθαλμόν, εἴτε ἀπὸ τὸ ὠτίον· τίποτε ὅμως τοιοῦτον δὲν συνέβη. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ χαρτίου ἔμεινε παντάπασιν ἀκίνητος καὶ ἀθόρυβος. Ἐξέτεινα δὲ τοὺς βραχιονιάς μου, καὶ πάραυτα νύξησεν ὁ πόνος εἰς τὰς ἄκρας τῶν δακτύλων μου. Τοῦτο μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν εἰκασίαν, ὅτι ὁ σφοδρὸς ἄνεμος ὁ καλούμενος Χαμσίν ἢ συνοδεύεται αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ δυνατὰ ἠλεκτρικὰ φαινόμενα, ἢ ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς παράγεται ἀπὸ τὴν κίνησιν τῆς ξηρᾶς ἄμμου. Ἐντεῦθεν ἔμποροῦμεν ἴσως νὰ εἰκάσωμεν

ὅτι ὁ Χαμσίν ἠφάνισε συνοδίαν διὰ τῶν ἠλεκτρικῶν αὐτοῦ ἰδιοτήτων, ἐπειδὴ περιηγῆται τινες μᾶς βεβαίονον ὅτι ἔτυχε κάποτε νὰ χαθῶσι κινβάνια εἰς τὴν ἔρημον· μολονότι πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι κατ' ὄλα τὰ μέρη ὅσα περιήλθον δὲν ἤκουσα τίποτε περὶ τοιοῦτον δυστυχήματος. Βέβαια ὅμως, νὰ νομίζη τις ὅτι τοιαῦται συμφοραὶ προήλθον ἐκ τῆς ἄμμου καταπλακονούσης τὰ κινβάνια, εἶναι ἀφ' ὅσα ἔμπορεῖ τις νὰ φαντασθῇ τὸ γελιωδέστερον.

Ὁ Χαμσίν πνέει γενικῶς εἰς τὴν Αἴγυπτον δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας κατὰ διαδοχὴν, ἀλλὰ μὲ πολὺ ὀλιγωτέραν σφοδρότητα τὴν νύκτα παρὰ τὴν ἡμέραν. Συμβαίνει δὲ μόνον ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου ἕως τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου, ὅθεν καὶ τὸ Ἀραβικὸν τοῦ ὄνομα, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὁ πεντηκονθήμερος.

ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ.—Τὴν ἡλικίαν τῶν προβάτων ἔμπορεῖ τις νὰ εὐρίσκη ἐξετάζων τοὺς ἐμπροσθίους αὐτῶν ὀδόντας. Τὸν ἀριθμὸν εἶναι ὀκτώ, φαίνονται δὲ ὄλοι μικροὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ πρώτου ἔτους. Τὸ δεύτερον ἔτος πίπτουν οἱ κατὰ τὸ μέσον δύο, ἀναπληροῦσι δὲ τὸν τόπον αὐτῶν δύο νέοι, εὐκόλως διακρινόμενοι κατ' ὀμγαλήτεροι. Τὸ τρίτον ἔτος πίπτουν δύο ἄλλοι μικροὶ ὀδόντες, εἰς ἑκατέρωθεν, καὶ λαμβάνουσι τὸν τόπον αὐτῶν δύο μεγάλοι· ὥστε ὑπάρχουν τώρα τέσσαρες μεγάλοι ὀδόντες κατὰ τὸ μέσον, καὶ δύο ὀξεῖς ἑκατέρωθεν. Τὸ τέταρτον ἔτος οἱ μεγάλοι ὀδόντες γίνονται τὸν ἀριθμὸν ἐξ, μένουσι δὲ δύο μόνον μικροὶ εἰς ἕκαστον ἄκρον τῆς σειρᾶς. Τὸ πέμπτον ἔτος χάνονται οἱ ἀπομειναντες μικροὶ ὀδόντες, εἶναι δὲ μεγάλοι ἅπαντες οἱ ἐμπροσθιοὶ ὀδόντες. Τὸ ἕκτον ἔτος ὄλοι ἀρχίζουσιν νὰ φθείρωνται, καὶ τὸ ἕβδομον, κάποτε δὲ καὶ ἀρχήτερα, τινὲς πίπτουν ἢ συντρίβονται.

Οἱ Βεδουῖνοι ποτὲ δὲν ἀρίνουσι ἵππον νὰ πῆσῃ κατὰ γῆς τὴν στιγμὴν τῆς γενέσεώς του· λαμβάνουν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας των, καὶ ἱκανὴν ὕραν περιθάλλουσι αὐτόν, πλύνοντες καὶ ἐκτείνοντες τὰ τρυφερά μέλη του, καὶ χαίδευοντες τὸ πωλᾶριον ὡς νὰ ἦτο βρέφος. Μετέπειτα θέτουσι αὐτὸ κατὰ γῆς, καὶ μὲ προσοχὴν ἰδιαιτέραν παρατηροῦν τὰ ἀσθενῆ αὐτοῦ βήματα, ἔκτοτε προμαντεύοντες τὰς ἀρετὰς ἢ τὰς ἐλλείψεις τοῦ μέλλοντος συντρόφου των.

Ο ΟΧΛΟΣ, καθὼς ὁ ὠκεανὸς, σπανίως ταρασσεται χωρὶς ἐξωτερικῆς καὶ ἀνωτέρας τινὸς αἰτίας· ἀλλὰ (νὰ ἐξακολουθήσω τὴν παραβολὴν) ἀμφότεροι δύνανται τὴν μεγίστην βλάβην νὰ προσενήσωσι, καὶ ἀποῦ παύσῃ νὰ ἐνεργῇ τὸ πρῶτον κινήσαν αὐτοὺς αἰτίον.

ΟΠΟΙΟΣ συνεχῶς βάλλει ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὸν κόσμον, καὶ δὲν δειλᾷ νὰ κυττάξῃ σταθερῶς ἀμφότερα, θέλει γνωρίσειν ὅτι, ὅσον θεωρεῖ αὐτὰ συνεχέστερον, τόσον ἐλαττοῦται τὸ δεύτερον, καὶ μεγαλύνεται τὸ πρῶτον.